

Alsjeblieft, een
sinterklaasverhaal
van Marcel Heunks

Kijk voor meer sinterklaasverhalen op sinterklaasverhalen.nl

Sinterklaas in 1620

‘Hé Willy, je ken Clarinda toch?’ vroeg Hendrik, terwijl hij op een kaneelstokje knabbelde.

‘Ik heet Wilhelm, en je bedoelt die zus van Woutertje?’

‘Ja, die. Weet je, ze schijnt een oogje te hebben op jouw broer.’

‘Op Eduard? Echt niet. Dan had ik het wel geweten.’

‘Wil je het zeker weten?’

‘Ja, natuurlijk. Dat moet ik weten.’

‘Laten we vanavond stiekem naar de vrijersavond gaan, na de sinterklaasmarkt. Dan kunnen we het met eigen ogen zien.’

Dit verhaal speelt zich af in het jaar 1620 in Amsterdam. Sinterklaas werd gevierd op vijf december, net als nu. Overdag was er een sinterklaasmarkt waar ouders cadeautjes en lekkers kochten wat in de schoenen van de kinderen werd gestopt. ’s Avonds werd er veel gedronken en feestgevierd door jongeren die elkaar probeerden te versieren.

De oude schout, een soort hoofd van de politie, was net met pensioen gegaan. Frederik de Vrij was nu even de schout totdat er een nieuwe kwam. Wat je moet weten voor dit verhaal is dat Frederik niets moest hebben van al die sinterklaastoestanden. Hij wilde er het liefst van af en wel zo snel mogelijk.

Wat je ook nog moet weten is dat Sinterklaas niet alleen cadeautjes uitdeelt, maar dat hij ook beschermheilige van kinderen is. Een beschermheilige is iemand die je altijd beschermt als je het moeilijk hebt.

De vaders van Wilhelm en Hendrik werkten allebei als sjouwer op de vismarkt bij de Dam in Amsterdam. Ze moesten de manden met vis van schepen die aan waren gekomen de kade op sjouwen. Het was zwaar werk en het verdiende niet zo goed, maar er was altijd werk, want er werd veel gevangen.

Hun moeders hadden het druk met huishouden en de kleine kinderen. Wilhelm en Hendrik waren twaalf en konden zich prima redden, vonden ze zelf. Niemand had gemerkt dat ze weg waren gegaan en nu stonden ze achter een stapel lege kisten in hun handen te blazen. De koude lucht vermengde zich met die van vis. De vismarkt zou er morgen weer zijn, maar de vislucht leek nooit te verdwijnen.

‘Man, wat is het koud,’ bibberde Hendrik. Hij keek naar de lucht. ‘Straks gaat het ook nog sneeuwen. Zul je altijd zien.’ Wilhelm wipte van zijn ene voet op de andere. ‘Wiens idee was dit ook alweer?’

‘Ik mag hopen dat Sinterklaas een nieuwe jas voor me in mijn schoen stopt.’

Wilhelm begon te lachen. ‘Een jas? Je mag blij zijn als hij een paas sokken zonder gaten voor je overheeft.’

De Dam stroomde langzaam vol met jongeren. Er werd gelachen en geroepen. De laatste marktkooplui pakten hun waar in. Er werd nu toch niets meer verkocht. Alle ouders en kinderen waren allang thuis en de jongens en meiden hadden alleen oog voor elkaar en voor het bier en de wijn die ze haalde in de tavernes rondom het grote plein.

‘Zouden onze vaders al klaar zijn voor vandaag?’ Hendrik keek naar de haven. Het begon al donker te worden. Hij kneep zijn ogen even samen en begon te turen. Er waren nog enkele sjouwers aan het werk.

‘En? Zie je ze?’ vroeg Wilhelm.

‘Ik weet het niet zeker. We moeten ons dus wel gedeisd houden, want als ze ons zien, zijn we de klos.’

‘Hé, kijk.’ Wilhelm stootte Hendrik aan. ‘Daar.’ Hij wees. ‘Clarinda met een paar vriendinnen.’

‘Tjonge,’ zuchtte Hendrik. ‘Ik wou dat ze een oogje op mij had. Wat is die meid knap.’

Wilhelm begon te lachen. ‘Ze is zeventien man. Was moet ze met een onderdeurtje als jij?’

‘Ach joh, laat me even dromen.’ Hij kreeg een rood hoofd.

‘Hé Clarinda,’ riep plotseling een bekende stem. Wilhelm en Hendrik keken naar rechts. Van de andere kant van het plein kwam Eduard aangelopen met twee vrienden. Ze hadden alle drie een kroes met bier in hun hand. Eduard was al achttien en werkte voor een leerlooier. Hij mocht al bijna zijn meesterproef doen en als hij dat haalde kon hij toetreden tot het leerlooiersgilde.

Clarinda en haar vriendinnen stootten elkaar aan en begonnen te giechelen. Clarinda keek naar de grond terwijl Eduard dichterbij kwam. Hij stond uiteindelijk voor haar en boog zijn hoofd naar haar oor. Hij fluisterde iets en Clarinda giechelde nog harder terwijl ze haar mond achter haar hand verstopte.

‘Zo kan ik niets van het gesprek volgen,’ zei Hendrik. ‘Kom, we sluipen dichterbij.’

‘Nee joh, straks zien ze ons,’ zei Wilhelm geschrokken.

‘Die hebben alleen oog voor elkaar,’ knipoogde Hendrik. ‘Die vergeten straks de hele wereld om hen heen.’

Wilhelm haalde zijn schouders op en besloot achter Hendrik aan te sluipen. Ze liepen even mee achter een paard-en-wagen, daarna verstopten ze zich achter een van de overgebleven marktkramen en uiteindelijk konden ze dicht genoeg bij komen om het gesprek net te verstaan. Ze moesten op hun hurken zitten om niet op te vallen.

‘Ik weet niet wat je van Sinterklaas krijgt, maar ik weet wel wat ik je wil geven,’ zei Eduard plagerig. Tegelijk tuitte hij zijn lippen.

Clarinda draaide haar hoofd opzij, maar keek alsof ze het eigenlijk heel graag wilde.

‘Ik hou het niet meer,’ fluisterde Wilhelm. ‘Ik heb kramp in mijn knieën en benen van dat hurken.’

Voordat Hendrik iets kon zeggen, tuimelde Wilhelm voorover. Vanaf dat moment ging alles heel snel. Eduard draaide zich om en zag zijn broertje liggen.

‘Wat doe jij hie...’.

Wilhelm probeerde op te krabbelen. Vanaf de andere kant van het plein kwam een hoop geschreeuw. Iedereen keek tegelijk om wat er aan de hand was. Marktkooplui die hun kraam nog open hadden, begonnen in allerijl hun waar in de pakken. Schout Frederik zat op zijn paard en om hem heen liepen leden van de Schutterij die de orde moesten handhaven.

‘Veeg de Dam leeg en zorg dat dit de laatste sinterklaasmarkt ooit wordt,’ bulderde hij.

Frederiks ogen spuwden vuur en hij keek rond als een wild dier dat op zoek was naar zijn prooi. De schutters liepen uit over het plein en duwden en sloegen hardhandig iedereen die in de weg stond. Van marktkooplui die te laat waren met inpakken, werden hun spullen op de grond gegooid en vertrapt. Zelfs jongedames werden hardhandig omver geduwd.

Wilhelm en Hendrik stonden op, maar waren te stijf van op hun hurken zitten om snel genoeg weg te komen. Ze werden door twee schutters bij hun oren gegrepen en meegesleept.

‘Auw, je doet me pijn,’ jammerde Wilhelm.

‘Ja, lamelos,’ riep Hendrik.

‘Niets daarvan riepen de schutters die ze stevig bij hun oren hadden vastgepakt. ‘Meekomen. Schout Frederik weet wel raad met jullie.’

‘Hee,’ sputterde Eduard, ‘laat bij broertje en zijn vriend los.’

De schutters begonnen te lachen.

‘En wat wilde je doen dan, onderdeurtje,’ riep een van de schutters.

De andere lachte nog harder.

‘Haal papa bij de haven,’ riep Wilhelm naar Eduard. ‘En breng Clarinda in veiligheid.’

Eduard twijfelde even, keek om zich heen, maar pakte uiteindelijk de hand van Clarinda en zette het op een rennen.

Hij riep dat de anderen zich ook in veiligheid moesten brengen.

Wilhelm en Hendrik werden aan hun oren gedirigeerd naar Schout Frederik.

‘Zo, zo,’ zei deze, minzaam neerkijkend op de twee vanaf zijn paard. ‘Wat doen jullie hier? Jullie horen thuis te zijn, bij moeders pappot.’

‘Nou, laten we dan maar die richting opgaan,’ zei Wilhelm gevat.

De ogen van Schout Frederik leken vuur te spuwen.

‘Wat denk je zelf,’ bulderde hij. ‘Je mag blij zijn dat jullie minderjarig zijn, anders had ik jullie bij het ochtendgloren laten onthoofden in het bijzijn van je familie.’

Wilhelm en Hendrik slikten tegelijk. Ze waren allebei blij dat ze nog maar twaalf waren.

‘Weg met deze twee schavuiten,’ zei Schout Frederik tegen de schutters. ‘Sluit ze op. Morgenochtend zien we wel weer.’

‘Maar...’ protesteerde Hendrik nog.

De blik van Schout Frederik was in staat om op dat moment een alles verzengend vuur aan te steken, dus Hendrik hield wijselijk zijn mond.

Ze werden weer aan hun oren getrokken, ten teken dat ze mee moesten lopen, maar juist op dat moment klonk een vastberaden gehinnik achter Schout Frederik. Schout Frederik, de twee schutters en Wilhelm en Hendrik keken tegelijk in de richting van het geluid.

Achter Schout Hendrik stond een sneeuw wit paard met daarbovenop een man met een even zo witte baard, die een vuurrode mantel om had met een driehoekige eveneens vuurrode hoofddekseel op zijn hoofd met daarop een geel kruis dat wel licht leek te geven. Met zijn ene hand hield hij de teugels vast en in zijn andere hand had hij een lange glimmende staf die wel van goud leek.

‘Sinterkl...,’ begon Wilhelm vol ontzag.

Hij werd overschaduwd door de brul van Schout Frederik.

‘Wat krijgen we nou? Wat doe jij hier?’

‘Ik kom deze kinderen redden uit jouw grijpgrage handen, Schout Frederik,’ zei de man op het witte paard zacht, maar zeer beslist.

‘Nooit,’ riep Schout Frederik. ‘Neem ze mee,’ riep hij naar de schutters.

‘Dat dacht ik dus even niet,’ klonk het van de andere kant. Vanuit de richting van de haven kwamen de vaders van Wilhelm en Hendrik aangelopen, gevolgd door Eduard en Clarinda.

‘Laat mijn zoon los, of er vallen hier vervelende klappen,’ riep Wilhelms vader naar de schutter die hem vast had.

Deze twijfelde geen moment en liet direct los. Ook Hendrik werd losgelaten. Beiden wreven ze over hun pijnlijke oor.

‘Wat heb ik aan jullie?’ riep Schout Frederik. ‘Met jullie reken ik later af. Eerst jij.’ Hij draaide zijn paard en wees naar... niemand.

Iedereen keek verbaasd om zich heen, maar de man op het witte paard was even snel verdwenen als hij gekomen was.

Wilhelm en Hendrik voelden beiden de hand van hun vader en deze keer was het helemaal niet erg dat ze meegetrokken werden.

Het werd die keer een bijzondere sinterklaasviering. De families van Wilhelm en Hendrik vierden het feest samen en vanaf dat moment verkeerden Eduard en Clarinda met elkaar.

En Schout Frederik? Hij werd heel snel vervangen door Jan ten Grootenhuys, zodat het sinterklaasfeest voor altijd gered was. Dus mocht je denken dat het sinterklaasfeest altijd heeft bestaan, dan klopt dat, maar weet ook dat het ooit aan een zijden draadje heeft gehangen.

Voor dit verhaal is gebruikgemaakt van het artikel *De Sinterklaasrellen van 1620* uit *Geschiedenis Magazine* (2020, editie 8).

Naast schrijver van dit sinterklaasverhaal, ben ik de schrijver van de Justin-reeks:
www.marcelheunks.com/justin, en schrijf ik voor www.verhalenvoorkerst.nl.